

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019, declarat de avocatul Sîmboteanu Ion, în numele inculpatului

*Pancu Alexei XXXXX, născut
la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 01.04.2019 - 08.05.2019,
instanța de apel: 03.07.2019 - 29.10.2019,
instanța de recurs: 06.02.2020 - 06.05.2020.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 08 mai 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Pancu Alexei a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2), 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, la 3 ani închisoare, **cu executare în penitenciar de tip semiînchis.**

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, **executarea pedepsei a fost suspendată** condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Pancu A. a săvârșit infracțiunea de proxenetism, adică a îndemnat și determinat practicarea prostituției, acțiuni săvârșite de două și mai multe persoane, în privința a două sau mai multe persoane, în următoarele circumstanțe.

Astfel, la începutul lunii februarie 2019, Pancu A., aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul îndemnării, determinării și înlesnirii practicării prostituției de către o altă persoană și tragerii unor foloase financiare de pe urma acestei activități ilegale, împreună și prin înțelegere prealabilă cu persoane nestabilite de organul de urmărire penală, precum și în privința cărora au fost disjuse materialele urmăririi penale în procedură separată, le-a îndemnat și determinat pe XXXXX XXXXX, a.n. XXXXX și XXXXX XXXXX, a.n. XXXXX, să plece în Italia la practicarea prostituției.

Continuând acțiunile ilegale, orientate la înlesnirea plecării în Italia pentru practicarea prostituției, la 13.02.2019, în baza ordinului de eliberare a numerarului nr. XXXXX din XXXXX, Pancu A. a primit de la o persoană în privința căreia au fost disjuse materialele urmăririi penale în procedură separată, un transfer bănesc, în valută, în sumă de 150 euro, destinați pentru perfectarea actelor de identitate, după care, în aceeași zi, s-a deplasat împreună cu XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX la ÎS „CRIS „Registru”, amplasat în mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, unde i-a perfectat lui XXXXX XXXXX pașaport în termen de o zi.

Tot la XXXXX, Pancu A., pentru a fi sigur că XXXXX XXXXX și XXXXX XXXXX au plecat în Italia la practicarea prostituției, după perfectarea pașaportului pe numele lui XXXXX XXXXX, a convenit cu acestea de a rămâne în apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX, închiriat de el, de unde la 14.02.2019, în jurul orei 03⁰⁰, cu mijlocul de transport de marca ”Mercedes”, n/î XXXXX, în care în prealabil de către o persoană în privința căreia au fost disjuse materialele urmăririi penale în procedură separate, au fost rezervate două locuri, urmau să se deplaseze spre Italia, însă nu s-au pornit spre țara de destinație, deoarece la scurt timp acțiunile lor ilegale au fost curmate de colaboratorii de poliție.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut total vina și faptele descrise în rechizitoriu, solicitând ca, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, judecarea cauzei să aibă loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, fapta inculpatului, care în calitate de autor a îndemnat și determinat două persoane pentru practicarea prostituției, acțiuni săvârșite de două și mai multe persoane, urmează a fi încadrate în baza art. 42 alin. (2), 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, care prevede pedeapsa cu închisoare de la 4 la 7 ani.

La individualizarea pedepsei, instanța a luat în considerare că, infracțiunea săvârșită este una gravă, circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite, că inculpatul a recunoscut vinovăția integral și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, sancțiunea cu închisoarea urmând a fi redusă cu $\frac{1}{3}$, pornind de la limita minimă de pedeapsă prevăzută de norma încălcată, care va constitui 2 ani 8 luni, până la limita maximă a pedepsei care nu va depăși 4 ani 8 luni închisoare, concluzionând că realizarea scopului pedepsei penale de reeducare a făptuitorului și de prevenire a comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni poate fi atins prin stabilirea inculpatului a unei pedepse în formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

Totodată, ținând cont de lipsa antecedentelor penale, de starea familială, prezența copiilor minori la întreținere, instanța nu a conchis ca nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar și, în acest sens, va dispune suspendarea

executării pedepsei aplicate inculpatului, în temeiul prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța a statuat că solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare pentru consumabile este neîntemeiată, ori, acestea sunt cheltuieli efectuate pentru buna desfășurare a urmăririi penale, în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Mai mult, normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare, care se constituie din cheltuieli pentru hârtie, copiator etc.

3. Procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Brînză Ion, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Pancu A., recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, să fie condamnat la 4 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu încasarea din contul inculpatului a sumei de 930,38 lei, în calitate de cheltuieli judiciare.

Apelantul a invocat că, conform prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În acest sens, pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, din motivul că pedeapsa penală este un mijloc de corectare și reeducare al condamnatului, în vederea atingerii scopului de influență asupra corectării și reeducării lui, restabilirii echității sociale și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane, urmând a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare cu executarea reală a acesteia.

Astfel, suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite nu-și va realiza scopul propus al pedepsei penale, și anume corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către el, cât și de alte persoane.

Ori, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este eficientă, nici pentru corectarea infractorului, nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțat o nouă hotărâre.

Pancu Alexei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 220 alin. (2), lit. a), c) Cod penal, a fost condamnat la 4 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din momentul reținerii.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a statuat că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Astfel, instanța de fond neîntemeiat a conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute de către această instanță, ce vizează personalitatea inculpatului, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, ori, deși inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru și se caracterizează pozitiv la locul de trai, acesta a comis o infracțiune cu intenție care face parte din categoria celor grave prin prisma art. 16 Cod penal.

La individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de ape a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 73, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a comis infracțiune, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că circumstanțe ce atenuază sau agravează răspunderea penală nu au fost identificate, că sancțiunea art. 42 alin. (2), art. 220, alin. (2), lit. a), c) Cod penal, prevede în exclusivitate pedeapsa sub formă de închisoare de la 4 la 7 ani.

Așadar, instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauze și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a concluzionat că, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin executare reală a pedepsei de 4 ani și 8 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis ori, în cadrul cercetării judecătorești nu s-au constatat careva circumstanțe ce ar atesta necesitatea suspendării pe un termen de probă a pedepsei cu închisoare.

Anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, pedeapsă stabilită fiind aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

Ori, o pedeapsă privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, ori, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Pancu A. este inoportună, în situația în care, acesta a îndemnat, a determinat la prostituție și înlesnit practicarea prostituției, tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane, asupra a două sau mai multor persoane, de două sau mai multe persoane.

Faptul că inculpatul recunoaște vina, nu poate constitui un temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, pedeapsa de 4 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, va fi una echitabilă și va atinge scopul legii penale, evitând în viitor a săvârșirea unor fapte similare, prin urmare, la caz, urmează a exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Totodată, solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare pentru consumabile, este neîntemeiată, ori, acestea sunt cheltuieli efectuate pentru buna desfășurare a urmăririi penale, în vederea acumulării

probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

5. Avocatul Sîmboteanu Ion a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Recurentul a invocat că, instanța de apel deși a reținut lipsa circumstanțelor agravante în prezenta speță, totuși, fără a motiva într-un fel înăsprirea pedepsei, a aplicat în privința inculpatului pedeapsa maximă de 4 ani și 8 luni închisoare.

Instanța de apel, făcând referire la gravitatea infracțiunii imputate inculpatului, nu a ținut cont de regulile de individualizare a pedepsei, reieșind din noile limite determinate în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Coroborând norma art. 78 alin. (3) Cod penal, instanța de apel nu a avut temei legal de a stabili pedeapsa maximă prevăzută de art. 220 alin. (2) Cod penal, după reducerea ei conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La fel, se reține și comportamentul persoanelor care au fost îndemnate la prostituție, care, fiind audiate în cadrul procesului penal, au recunoscut că, până a face cunoștință cu Pancu A., prestau servicii sexuale contra plată. Deci, rolul inculpatului nu a fost unul determinant, situație care deși nu influențează asupra calificării faptei ca infracțiune, totuși reprezintă o circumstanță care impune aplicarea art. 90 alin. (1) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10), 16) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale,

corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în cazul în care inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă prin care a îndemnat, determinat la și înlesnit practicarea prostituției a două persoane, sancțiunea art. 220, alin. (2), lit. a),c) Cod penal prevăzând în exclusivitate pedeapsa sub formă de închisoare, chiar și în prezența circumstanțelor invocate de avocat (*pct. 5. din decizie*), suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în baza art. 90 Cod penal, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Ori, soluția instanței de apel este conformă și jurisprudenței naționale, potrivit căreia, instanțele urmează să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave (*pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în aceste recursuri au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi

temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Este de remarcat și că aplicarea prevederilor art. 61, 75 și 90 Cod penal în mod diferit pe alte cauze penale, nu constituie în sine o eroare de drept, ci prezintă o procedură de drept, expres prevăzută în dispozițiile normelor nominalizate, de individualizare a pedepsei aplicate inculpaților de către instanța de judecată în fiecare caz aparte.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Sîmboteanu Ion împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019, în privința inculpatului Pancu Alexei XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 06 mai 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun